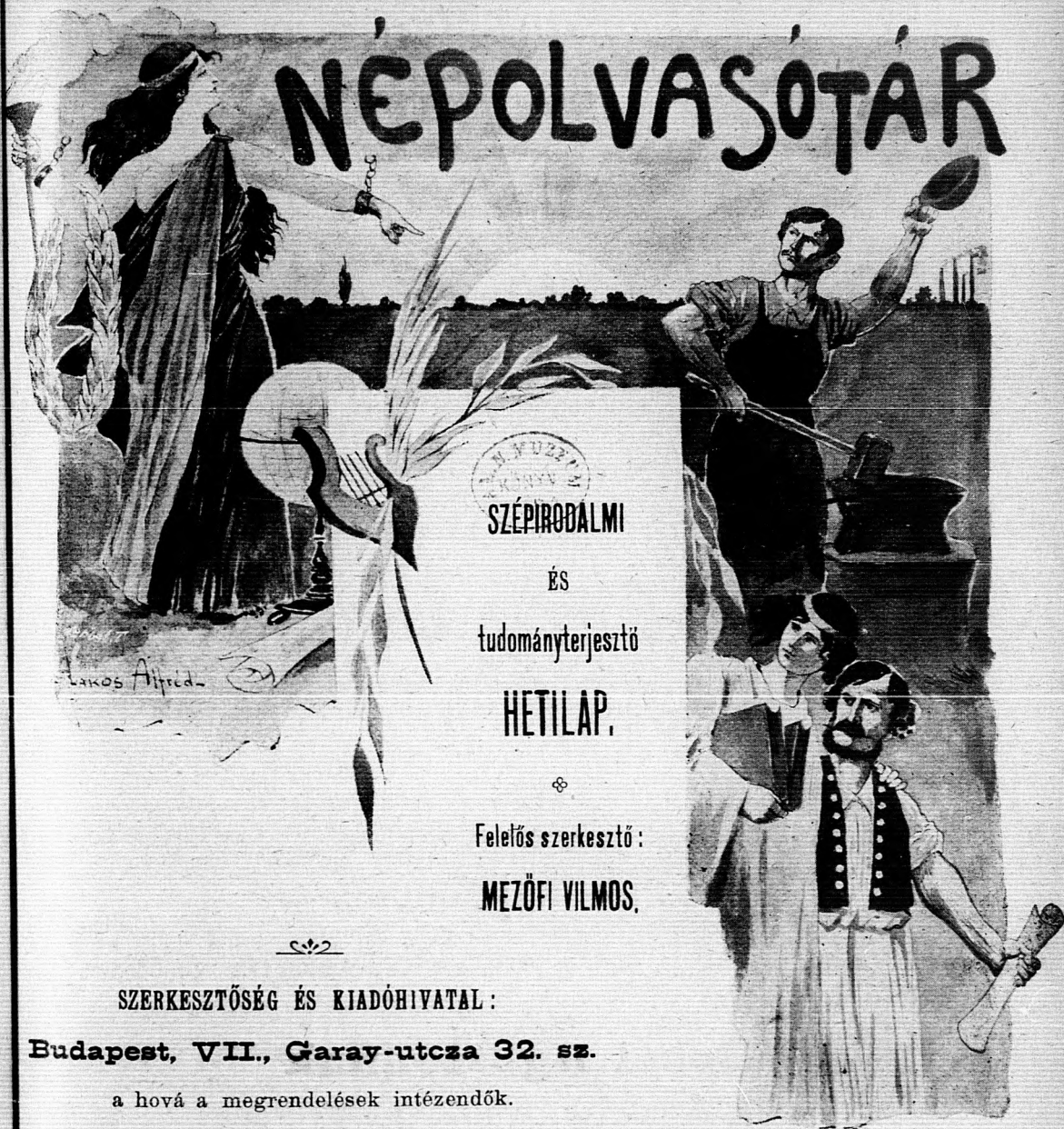

NÉPOLVASÓTÁR

MEZŐFI
KÖNYV-
SZÉPIRODALMI

ÉS

tudományterjesztő

HETILAP.

Felelős szerkesztő:

MEZŐFI VILMOS.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:

Budapest, VII., Garay-utca 32. sz.

a hová a megrendelések intézendők.

Tartalom:

A kenyéradó. (Csizmadia Sándor.) — A nyolcz óras munkanap. (Bébel Ágoston) — A mosóné leánya (Bródy Sándor.) — Egy vén koldus. (Gárdonyi Géza.) — Jézus. (Weitling Vilmos.) — Szociális igazságok. — Poétasors. (Luby Sándor.) — Külömfélék. — Humor. — Szellemszikrák. — Világkrónika. — Gazdaság. — Szerkesztői üzenetek. — Betűrejtvény.

Egyes szám ára 10 krajczár.

Előfizetési ára negyedévre 1.20 kr., félévre 2.40 kr.

➡ Megjelenik minden vasárnap. ➡

Uj czimképünk.

A *Népolvasótár* a mai számtól kezdve uj diszes, művészi kivitelü köntösben jelen meg. A czimképet jeles fiatal művészünk, *Lakos Alfréd* rajzolta, a ki valamennyi fiatal festőnk közt leginkább érez együtt a néppel. Meg is látszik a képen, hogy valódi demokrata érzés sugallta. A kép alsó végén a tűzgyökeres magyar földmives alak jelképezi a magyar földmivéseket, a kik az országot mindig fentartották és a kik jogot, szabadságot és megélhetést követelnek. Fent az ipari munkásokat képviselő alak áll, közbül pedig a tudományt ábrázoló érdekes női alak. Az érdekes csoportozat főalakja a szabadság, mely széttörte bilincseit. Az egész képet a fölkelő nap vonja be sugaraival.

Hisszük, hogy olvasóinknak gyönyörüségére fog szolgálni az uj czimkép, a melyet a *Népolvasótár* tartalma meggyaláznai nem fog soha, mert mint eddig, ezentul is harczosa lesz az igazságnak, szabadságnak és népjogoknak. **A szerkesztőség.**

A „*Népolvasótár*“ jelen száma megkezdi Bellamy Edwardnak világhirü regényét „Az uj világot.“ Hisszük, hogy olvasóink nem csökkenő érdeklődéssel fogják mindvégig olvasni ezt a csuda-szép regényt, mely angol nyelven száz kiadást ért meg és a világ minden nyelvére leván fordítva.

Bekötési táblák „A világfelforgatók“ és „Az uj világ“ ez regényünkhöz együttesen készülnek.

Ujvra mindcn olvasó szép ajándékot kap.

Olvasóink figyelmébe.

A 16. füzettel, a mint ígértük, a „*Népolvasótár*“ minden olvasója megkapja

Bébel Agostonnak

a német birodalmi gyűlés tagjának hires könyvét:

„**A nő és a szocializmus, A nő a multban, a jelenben és a jövőben.**“

A vaskos, körülbelül 600 oldalas, csinos könyvnek bolti ára 1 frt 50 kr. Olvasóink jutalomként Budapesten 25 krért és vidéken 35 kr. beküldése mellett megkapják. Igényt tarthatnak a jutalomkönyvre mindazok, a kik a „*Népolvasótár*“ 16. füzetének birtokában lesznek.

Budapesten a 16. füzettel együtt hordják ki a jutalomkönyvet. A vidéken a pénz előzetes beküldése mellett postán küldjük a könyvet.

NÉPOLVASÓTÁR

14. szám.

Budapest, 1897. augusztus 4.

I. évfolyam

Szerkeszti és kiadja MEZŐFI VILMOS.

⊗ Szerkesztőség és kiadóhivatal Garai-utca 32.

Kérelem. Kérjük mindama negyedéves előfizetőinket, a kiknek előfizetése lejár, hogy előfizetéseiket sürgősen ujítsák meg, hogy a következő füzeteket czimükre pontosan elküldhessük. A Népolvasótár kiadóhivatala.

A „kenyéradó“.

A „Népolvasótár“ számára írta: Csizmadia Sándor.

Ölincs semmiféle lúja, gonéja,
Paradiesem az élete.
Étrágyát soha el nem rentja,
A hasa az, az istene,
Egész napon előre-hátta,
Szolgának nincs ideje másra.
Csak szaporán!
Az ut után!
Né legyen semmibe' hiány!
Csügg rajta, mint a birkán a hullancs,
Már szemhunyorgatása is parancs.

Diaphözbe' néha hi sétálgat,
Bámészködik szép ékrein.
Altana száguld nagy agárhad,
Érhödre drága léptein.
Médres jószágait simogatja,
A szolgát össze-vissza szidja.
Ita jár, ha áll,
Mikát talál,
A jó gazdának így dukál! . . .
Így lössen barmanak hű testvére,
S eseléd előtt tessz szert tekintélyre.
Helenként egyszer varoska mén,

S utamfia politizál!
 Másfél lepelt, rozsdás, nyúlt eszmén,
 Napostig ott elragicsál.
 Előkerül minden körmelék,
 Függelenség s a székérkerék.
 S ha egyet fujt!
 Pipára gyujt, —
 Hőllnernek vizért garast nyujt.
 Így véget érven a napi delez . . .
 Tudással megrakodva eltetyeg.

Szüzgyekben terékeny részt vesz,
 Évenként a gyűlésbe jár.
 Nagy lettek füződnek nevéhez.
 Jutalmat semmiért se vár.
 A kecsületekben ninesen párja . . .
 Őt lepni még senki sem batta . . .
 Ő mindenkép,
 Egy mintakép,
 Oh lámuld ifju nemzedék!
 Mit rég keresztél ime most látod.
 Benne féltalálad várt ideálad.

De mindenek fölette tegfőlé,
 Érdeme, hogy kenyér adó!
 A mi áldást esaki nyujt a vén föld,
 Egyedül esaki fölé való . . .
 Ha majd tea száll örök álam,
 — A gondolatátél is fazom —
 Ili lesz velünk!
 Ili ad nekünk!
 Ha fogytán lesz a kenyérünk,
 De kérjük mindig istenünket,
 S nagy csapástól érjen minket.

Ha Isten hinni nem akarná,
 Hogy imánk szívünkkel fakad,
 S az ördög őt nyakon ragadná,
 Ugy fennánk szép koszorukat . . .
 Szamárfüleket füzve deóra,
 Székérszámra a sírhalmára
 Vinnék halhán,

*Szakadatlan,
 Hogy ne legyen szamaratlan
 A föld, ha már ő is elhőltözött,
 Ői legnagyobb volt annyi között.*

A nyolczórás munkanap.

— Irta: **Bebel Ágoston.** —

Rae beszerzett adatai alapján kétségbe vonja azt az állítást, a melyet a szocialisták is támogatnak, hogy t. i. a munkaidő megrövidítése több munkáskéznek adna munkát és a munkás tartalékereget csökkentené. Elvi érvei, a melyekkel ezt a kétséget támogatja, gyengék; de az a tény, hogy a rövidebb munkaidő mellett dolgozó munkások többet termelnek, neki ad igazat. Állításának bizonyítására felemliti, hogy a mikor a negyvenes években Angliában a tízórás munkanapot törvényesen életbeléptették, ami a heti munkaidőt tizenegy órával csökkentette, nem szaporították a gyárakban a munkások számát.

Előttünk is nyilvánvaló, hogy téves az a feltevés, mintha a munkaidőnek akár nyolcz órára való megrövidítése az alkalmazott munkások számának szaporítását tenné szükségessé, mert a rövidebb munkaidő és a helyesebb munkabeosztás mellett a munkás többet termel, mint előbb, a hosszú munkaidő mellett. Ellenben a kis kézmű-üzemeknél a munkaidő megrövidítése tényleg szükségessé tenné a munkáskezek szaporítását, ámde itt sem olyan nagy mértékben, mint sokan hiszik. Minden szocialista tudja, hogy a nyolcz órai, vagy a még ennél is rövidebb munkaidőnek az életbeléptetése a polgári társadalom szociális bajainak nem orvosszere. De meg van az az előnye, hogy a munkást munkára képesebbé és az embert törekvővé, a küzdéshez erősebbé, bátrabbá, öntudatosabbá teszi. Sőt még azt is hozzátehetjük, — és Rae ebből a szempontból védi a nyolcz órai munkaidőt — hogy a munkaadók a nyolcz órai munkaidő mellett nem veszítenek, hanem nyernek. Raenek ez olyan erős meggyőződése, hogy bátran mondhatja, hogy az angol faj — amelyet a legmunkaképesebbnek tart — munkájának határa nyolcz óránál inkább kevesebb, mint több.

Véleménye szerint, a rövidebb munkaidő a következő előnyökkel jár a munkaadókra:

A termelés mennyisége, így tehát az abból eredő haszon is ugyanaz marad. A termelvények minősége jobb lesz; így tehát a haszon is fokozódik. A munkás több kedvvel, szorgalmasabban és kitartóbban dolgozik, a minek eredménye az, hogy kisebb felügyeletre és kevesebb hajszolásra van szükség. A rövidebb munkaidő mellett a gépek és a szerszámok kevésbé vannak a kopásnak kitéve. Kevesebb kenőcsre, világításra és tüzelésre van szükség. A munka nagyobb gonddal történik, tehát kevesebb nyersanyag romlik el. A gép kezelésénél a nagyobb gondosság a javítás költ-

ségeit és az arra szolgáló időt feleslegessé teszi. A vállalkozónak tehát nem kell annyit mérgelednie.

Mindebből kitűnik, hogy csak a butaság és érdekeinek félreismerése teszi a vállalkozót a nyolcz órai munkaidő ellenségévé.

A munkásra a nyolczórás munkanap a következő előnyökkel jár:

Több ideje marad, a melyet tetszése szerint felhasználhat. Több ideje marad, a pihenésre és szórakozásra, a minek következtében erősebb és egészségesebb lesz. A megbetegedési esetek száma csökken és ennek folytán kevesebb lesz a gond és a költség, a melyek nyomukban járnak. Tovább él és tovább marad munkaképes.

A testi jólét a hangulatot is előnyösen befolyásolja. A munkás jobbkedvű, reményteljesebb és törekvőbb lesz. Testi és szellemi ereje növekszik, a minek következtében fokozódnak igényei. Családi élete bensőbb lesz. A munkás jobban megismeri az élet becsét és inkább érzi szükségét annak, hogy a maga, valamint hozzátartozóinak javáért sikra szálljon. A közügyek iránt fokozottabb mérvben érdeklődik és megismervén a hozzá hasonlók összetartozásában rejlő erőt, szervezkedik.

A munkaidő megrövidítésének ellenségei szélteben hangoztatják, hogy a munkás nem tudja szabad idejét felhasználni. A sok szabad idő züllésre viszi, mert egyre a koresmákban hever.

Rae könyve ezt a könnyelmű állítást alaposan megezáfolja. Viktória-államban például a vendéglősök legnagyobb ellenségei a munkaidő megrövidítésének, mert a koresmák látogatói a szerint maradtak el, a mint a munkások munkaidejét megrövidítették.

Mindezek után nyilvánvaló, hogy minden ország munkásainak egyik elsőrangú követelése a nyolczórás munkanap.

Vége.

A mosóné leánya.

Irtta: Bródy Sándor.

(Folytatás.)

Most hallgass! én fizetem a csendet!

Lányok hagyták el udvarlóikat s körülrajongták a fiatal ácsot. A férfiak szitkozódva, vagy elfojtott dühvel szállingóztak ki a szomszéd terembe: inni. Egy kövér szobaleány nehéz karjaival reákapaszkodott a fiatal óriásra. Flóris kelletlenül rázta le magáról:

— Csihaj te, meg ne egyél!

Valami dohánygyárban dolgozó kis leány mindegyre felnézett reá, bár szemei már könnyeztek, kápráztak a folytonos nézéstől.

Flóris unatkozottan ásitott. Egy megvető mozdulattal háritá el magától a kérdezősködő, vihogo, hizelgő leánysereget, s szénézett a teremben. Csakhamar megpillantá a sajátságos látványra ajkait harapdáló Linát s mosolyogva lépett eléje:

— Látja ezeket, nem bírok velök . . . Nagyon rám szoktak.

— Hej jó is kis-istennek lenni!

— Dehogy kis-isten, dehogy kis-isten! Aztán könnyű ezek között, de másutt . . .

— Mondja csak, nem sajnált meg engem? két évig járok utána, s még csak máma érdemesít először egy jó szóra.

A lány nem felelt s félig behunyva szemeit, hagyta magát tánczra vinni.

Tánczközben nem szóltak egymáshoz egy szót sem. Lina lopva vetett egy-egy pillantást tánczosára s arra gondolt, hogy milyen szép életerős ez a legény s milyen halvány üszök szín halottá fogja őt tenni nemsokára . . . ha . . . Maga sem tudta különben mit akar. Csak azt érezte, hogy gyűlöli ezt az imádott embert. testvére megrontóját, házuk szégyenbe hozóját, a ki fehér fogaival, piros kis szájával olyan átkozottul kedvesen tud mosolyogni. A legény puha szakála olykor-olykor födetlen nyakához ért s ez érintésre tűz lett egész testében.

Csak ők magok tánczoltak az egész teremben. Őket nézték, róluk suttogott mindenki. Irigykedve, bosszusan, majd hizelgőleg. Valaki azt mondta: „Ni milyen szép pár!“ Lina érezte, hogy egész haja száláig elpirul e szavakra. Flóris odahajolt piros kis füleihez:

— Hallja!

— Hallom, de beszélni akarok magával.

— Én is galambom! — szólt a legény s egy pár lépéssel kiténczoltatá a leányt a szomszéd szobába.

Kaczagás kísérte ki őket, de e hangok benszakadtak, a mint Flóris visszanezett az otthagyt közönségre.

A szobában nem volt senki. A legény behuzta maga után az ajtót s a zárban a kulcsot megfordítá.

A kis hálófülkében setét volt. Az izzó vaskályhától vörös-barnára vált homály. Lina didergett s körmeivel markába vajt. Elhatározta, hogy szemeit fogja kikaparni a szép ácsnak, ha az csak egy ujjal is hozzája nyul. — Barna Flóris még csak meg sem érinté; de fekete szeme csillogott a homályban.

Egy ideig némán álltak egymással szemközt. A legény szólalt meg előbb:

— Ne féljen tőlem, nem vagyok én olyan rossz, mint a hirem. Üljön le ide a diványra, valamit akarok mondani, hanem elébb meggyujtom a lámpát.

A hogy világos lett a fülkében, Lina borral telt üveget vett észre az asztalon.

— Épen jó! — gondolta magában — ha nem bírok veled, majd a poharadba töltöm a szerencsikát — a halált.

Flóris bort töltött a poharakba s nem ült a leány mellé, hanem szemben foglalt vele helyet. Megigazgatá selymes, puha haját, szivarját letette s hallgatott. Lina szomorúságot olvasott ki szemeiből, abból a szemekből, melyekbe — maga se tudja miért — sohase mert merően belenézni. Talán iránta már rég érzett gyűlölete — mely most fokozódott — okozta azt a sajtósávos zavart is, mely rajta erőt vett mindannyiszor, midőn Flórisal, —

a leányok ez istenével — szemben volt. Sőt ezelőtt, a nélkül, hogy okát tudná adni — futott előle, menekült, mintha közelében valami bajtól félt volna. És ez a legény soha, még álomban sem hagyta békén. Soha férfit nem szeretett — sehogysen — de ezt a legényt kénytelen volt gyűlölni mindég. Midőn a kis Lizi elmondta, hogy házassági ígéretet s egyebekkel mikép ejté meg őt is, az jutott eszébe, hogy: „mily kéj volna megfojtani ez embert!” Mióta huga kínos vajudását, újszülött gyermekének síró nyöszörgését s apja dühét kitörni hallotta, azóta mindegyre az zugott zakatolt fülében, szívében: mily jó volna megfojtani ez embert! És midőn a kútnál reggel látta meg egy idegen lánnyal enyelegni, csókolózni akkor, midőn egy szegény aldozata szörnyű kínok, örök szegényérzetétől eltelve fekszik beteg, talán halálos ágyán: megfogamzott lelkében a terv: elveszteni e nyomorult embert.

Reggeltől mostan estvélig egy örökkévalóságnak tetszett neki az idő; maga se tudja hogy miféle ördög által sugalva egy vágy kínozza szüntelenül: halva látni ezt az embert . . .

Sőt utoljára szinte rosszul esett neki az a gondolat, hogy hát ha reáhagyja magát beszéltetni Flóris s jóvátéve hibáját, nőül veszi a szegény kis Lizit, apja lesz gyermekének?! Szinte biztatta magát, hogy ebből nem lesz semmisen s igazi örömmel, vágygial gondolt egy közeli gyilkosságra . . .

Hanem most mintha szíve engedett volna, Flóris olyan saját-ságos szomoruan, hallgatagon nézett rája:

— Mit is akar hát maga nekem mondani?

— A Lizinek máma kis fia született.

— Hát férjhez ment?

— Igen.

— Kihez?

— Magához.

— Ugy, ezt nem is tudtam!

— De tudta törbe ejteni!

— Az utamban volt, mért nem került ki?

Lina szíve örült sebességgel vert. Zsebébe nyult a méreg után.

— Ugy, hát maga, a ki utjába kerül, letöri?

— Ha virág és ha hagyja magát

— Nem sajnálja őket?

— Nem, az az ő sorsuk.

— Nem szánja őket kijaikban, nyomoruságukban?

Nem, mert keresték.

— Nem fél, hogy megveri az isten?

— Még az emberektől sem félek.

— Hát mi maga?

— Ácslegény; dolgom befedni a házakat s elszeretni a lányt, a hol érem.

— S ha elszerette!

— Akkor: jó napot, aztán befellegzett a barátságunknak, isten hozzád édes!

— És Lizi?

— Jó fizetése van a dajkáknak . . .

A lány alig tudta dühét visszatartani. Szemei vadul forogtak. Flóris szinte megijedt tőle:

— No, no, csak meg ne öljön a szemeivel. Aztán ha csak ezt akarta mondani, hát ezért kár volt ezeknek a czafráknak magát megmutatnia.

— Nem csak ezt akartam mondani, hanem azt is, hogy maga ha jó ember volna, most elvinné a testvéremet.

Flóris felkaczagott. Olyan csengő kacagása s olyan szép fehér fogai voltak:

— Elvenni, na már azt a bolondot nem teszem! Ha mindazt a lányt, a kivel valami bajom volt, elvinném, volna vagy negyven feleségem!

— De én kérem!

— Ha még maga kér sem! Nincs olyan. Nem lesz énbőlőlem senki esküdt ura! Ha csak . . .

— Ha látná, hogy kinlódott magáért

— Látom!

— Ha érezné a szégyent, a nyomort, mely egész életén át el fogja kísérni maga miatt.

— Érzem!

— Szegény apám szégyenét, arczipulását ha látná; nem mer többé az emberek közé menni . . .

— Érzek, látok mindent.

— Nem látja azt a kis ártatlan gyermeket, kit az iskolában sem fognak másképen hívni, mint te: zabigyerek!

— Én is az vagyok.

— Kőből van a szíve.

— Épen nem, de hát azért nem vállalok rája olyan terhet. Nem tudnám szeretni, rá se néznék, hozzá se szólnék, ha otthon volna, kerülném az otthont . . . Nem szeretem, nem szeretem, soha se is szerettem.

— Mért bolondította hát el?

— Mért? Magam sem tudom.

— Könyörüljön rajta!

— Könyörültem, ha elfeledtem.

(Vége következik.)

Egy vén koldus.

Egy vén koldus a hegyúton
Hajadonfővel kéreget.

— Hány éves apó? kérdezem.

— Vagyok én száz is, ugye lehet.

— Van gyermeke?— Van egy fiam.

De már az is nagyon öreg;

Nyáron én koldulok neki,

Télen ő tart el engemet.

Hogy jött az est, a tó körül

Kószáltam egyes-egyedül.

Hát hallom tul a fenyvesen

Valaki dalol s hegedül.

A dal vidám volt, s persze német,

„Juhhé, juhhé!” volt benn elég.

A fák között egy ház fehérlett.

Megnézem, hogy mulat e nép.

A holdfényes kis udvaron
Körtánczot járt vagy hat gyerek,
S ott ült, s dalolt a koldusom,
És hegedült egy más öreg.

A rongyos aprónép között
A nagyapó így vigada!
„Juhhé, juhhé!” – tapsolt nekik,
És lengett a hófehér haja.

Gárdonyi Géza.

J é z u s.

— Egy szegény bűnös evangéliuma. —

Irta: Weitling Vilmos.

Jézus és a bűnösök.

Jézus életirói, az evangélisták mindannyian megegyeznek abban, hogy Jézus szívesen kereste fel a szegények, a könnyelműek, megvetettek és becstelenek társaságát. Az új eszme jótéteményeit nekik szánta, hivatottaknak tartotta őket az új világ megteremtésére, tapasztalataiktól, szenvedéseik megacélozta erejüktől, kitartásuktól és a tulajdon és az előjogok iránt táplált gyűlöletüktől remélte ama tervek megvalósítását, a melyek alapján a vagyonközösség elve keresztülvihető lett volna.

Az idővel, tudvalevőleg, megváltoznak az erkölcsök is. Emiért kezni fognak még arra, hogy a múlt század végén és a durva népeknél még e század elején is a színészeket, kötél-tánczosokat, de különösen a kutyapecezéreket becstelen és megvetendő embereknek tartották, a kikkel való érintkezéstől mindenki irtózott, éppen úgy, mint irtóznak a zárdákban nevelkedett leányok az éjjeli pillangóktól.

Abban az időben éppen így megvetették azokat az embereket, a kik a vámszedés jogát a hatóságoktól bérben birták és a kik e jog alapján a néptől vámokat szedtek. Az evangélium bűnösök elnevezés alatt összefoglalja mindazokat, a kiket mi manapság rosszaknak, kicsapongóknak, erkölesteleneknek, romlottaknak, szegényeknek és póriásoknak hívunk. Ezeket e bűnösöket és vámosokat különös előszeretettel kereste fel Jézus. Evett, ivott a társaságukban és bizony nem igen volt tartózkodó sem az evésben, sem az ivásban, sem Mózes parancsainak a követésében. Az új testamentom ezekről a lakomákról a következőket mondja:

Máté 9. rész 10 vers. És ime lőn, mikor Jézus lakodalomhoz ült volna a Máté házában, ime sok Publikánusok és bűnösök jövének hozzá: és együtt Jézussal és az ő tanítványaival telepedének. 11. És mikor ezt látták volna a farizeusok, mondának az ő tanítványainak: Micsoda az oka, hogy ez a ti mesteretek a

Publikánusokkal és a bűnösökkel eszik? 12. Jézus pedig, a mikor ezt hallotta volna, mondá nekik: Az egészséges, embereknek nincs szükségük az orvosra, hanem a betegeknek. 13. Sőt inkább menjetek és tanuljátok meg, hogy irgalmasságot gyakorolni jöttem és nem áldozatot követelni, hanem a bűnösöket akarom megmenteni.

A farizeus házában vendégségen volt Jézus, a mikor egy asszony jött hozzá, a ki leült a lábaihoz, a melyeket megmosott, balzsammal bekent és és omló hajával szárított. Ez a nő Mária Magdolna a bűnös asszony volt, a kit életmódjáról az egész városban ismertek. A mikor a farizeusok ezt meglátták így szóltak:

Lukács, 7. rész 39. vers. Ha Jézus próféta volna, tudná, hogy kicsoda és miféle bűnös asszony ez, a ki őt illeti. 40. És felelvén Jézus mondá neki: Simon, van valami mondani valóm. Felelte erre Simon: Mester mondjad. 41. Egy uzorásnak két adósa vala, az egyik adósa vala ötszáz pénzzel, a másik ötvennel. 42. Miután azonban egyiknek sem volt pénze, mindkettőnek elegendő az adottságát. Mit gondolsz, a kettő közül melyik szerette meg ezért legjobban? 43. Felelvén pedig Simon mondá: Azt gondolom, hogy az szerette inkább, a kinek többet engedett el. S Jézus mondá neki: Igazán itéltél.

Jézus ezután elmondja, hogy mennyi szivességet tett neki ez az asszony és azután szavait így fejezi be:

47 vers. Annakokáért mondom, hogy az ő sok bűnei megbocsáttattak neki, mert igen szeretett. A ki keveset szeretett, annak kevés bocsáttatik meg.

Ugyanilyen irgalommal bocsátott meg Jézus a testi szerelemben bűnösöknek és ha alkalma volt rá, védette a bukott leányt, vagy bukott asszonyt. Így megvédélmezte a házasságtörő asszonyt is, a kit eléje vezettek, hogy felmentő ítéletét ellene felhasználhassák. Lukács evangéliumának 19. részében el van mondva, hogy Jézus a vámosok egy gazdag főnökéhez ellátogatott.

7. vers. És mindenki, a mikor ezt látta volna, zugolódott, hogy bűnös emberhez ment be szállásért.

A nép ezt a vámost, a ki vagyonának felét a szegényeknek akarta adni és a csalással szerzett pénzt négyszeresen akarta visszatéríteni, bűnösnek mondotta valószínűleg azért, mert népcsalással szerezte vagyonát.

Lukács 9. rész 34 vers. Elérkezett az ember fia, egyetek és igyatok. Mondjátok: az ember fia falánk és bonyó, barátja a vámosoknak és a bűnösöknek.

Jézus tehát nem volt a sötétség barátja, nem szenteskedett és nem volt imádkozó barát, a hogy sokan képzelik, ha szemügyre veszik a szenteskedő imádkozó barátok viselkedését. Jézus világi volt, a ki ama tövises pályán, a melyre lépett, is leszedte az élet virágait sohasem feledkezvén meg azért, a maga elé tüzött céljáról. Jézus, daczára az előítéleteknek vámosoknál és bűnösök-nél vett szállást és nem irtózott a bukott asszonyok és leányok érintésétől. Sok vétkezést sok szeretetnek jellemzett. A mikor a Kanában tartott lakodalmon már mámorosak voltak, a vizet borra változtatta. S husvétli báránnyal és borral fűszerezett lakománál vett tanítványaitól és a világtól bucsut és azt ajánlotta, hogy emlékére ugyanígy cselekedjenek. A ki nem szereti a bort, az aszszonyt és a dalt, az élete végéig számár marad.

Szocziális igazságok.

Női iparfelügyelők. Hogy a nők is megtalálják a maguk sérelmei és panaszai számára a kellő hatóságot, mely megvédje őket egészségi, gazdasági és erkölcsi szempontból a munkaadók túlkapásai ellen: újabban külföldön (Amerika-, Anglia-, Franciaország- és a német Hessenben) asszonyokat alkalmaznak iparfelügyelőkné, kiknek tevékenysége áldásosnak mutatkozott. A női munkások — főleg erkölcsi sérelmeiket — sokkal több bizalommal mondják el saját nembelieiknek és ezek is több érzékkel bírnak e sérelmek megértése tekintetében. Hogy e célra csak kiválóan képzett (technikailag és gazdaságilag egyaránt) nőket lehet alkalmazni: az a dolog természetében rejlik. De a mit legkevesebbé tétéleztek volna fel róluk: t. i., hogy erélyesen véghez vigyék akaratukat, abban meg egyszerűen felülmulják férfi kollegáikat.

Munkaidő és egészségügy. Az emberi munkaerő képessége fordított viszonyban áll azon időhöz, melyben a munkát véghezviszik. A munkás minél tovább dolgozik fáradt állapotban, annál kisebb értékű erőt tud kifejteni. De annál nagyobb kárt is okoz szervezetének. A túlmunka csábit leginkább szeszés anyagok túlságos élvezetére. Ha a munkásnak erején túl kell dolgoznia, alkoholhoz nyul, mint a mely az idegekre gyakorolt befolyásánál fogva képesíti őt a munka folytatására. Ezt csak a testi szervezet rovására teheti. *Liebig* chemikus szerint: „Az alkohol egy az egészségre kiállított váltó, melyet mindig prolongálni (meghosszabbítani) kell, mert nem lehet beváltani eszközök hiányában (pihenés hiányában): a munkás elkölti a tőkét a kamatok helyett és innen az ő testének elmaradhatatlan *bankrott*-ja (csődje).” A munkaidő hossza nagy befolyással van a munkás egészségére és a túlmunka káros következményekkel jár a szervezetre nézve.

Az orv
ideig v
mitását
behajlá
elfajulá
kák fol
emézt
nőknél
mellfáj
a szivi
pedig
adatai
fordul
Szóval
a fára

Ebbő
a bal

tika l
désre
mely
tatna
megg
főkép
hoz
közö
csak
mosi
term
atala
kezé
kébe
máh
a na

Az orvosok tapasztalták, hogy oly munkák, melyek túlhosszu ideig való állással függnek össze, magukkal hozzák a lábak abnormitását, (elkoresosodását) altesti daganatokat, ludtálpakat, a térd behajlását, a csontváz elgörbülését, a vérkeringési és idegrendszer elfajulását stb. Túlhosszu ideig való ülésel egybekapcsolt munkák folyamányai, az altesti szervek és a mellkas összennyomódása, emésztési zavarok, májdaganat, szűkmellűség, elégtelen lélekzés; nőknél: a havi folyás bajai, az anyaméh helyváltozása, sápkór és mellfájdalom. Általában a túlhosszu munka a szív tuleröltetésével, a szívizom megnagyobbodásával és megvastagodásával jár, ennek pedig végzetes következményei szoktak lenni. A baleseti statistika adatai érdekesen tünteti fel, hogy a munkaidőnek azon részében fordul elő a legtöbb baleset, mely legtávolabb esik a pihenéstől. Szóval kipihent munkás nincs annyira kitéve a baleseteknek, mint a fáradt munkás. Munkásbaleset előfordult:

d. e.	összes szám	százalék
6 7 óra közt	435	azaz 2·83 százalék.
7—8 " "	794	" 5·16 "
8—9 " "	815	" 5·29 "
9—10 " "	1069	" 6·94 "
10—11 " "	1598	" 10·38 "
11—12 " "	1590	" 10·32 "
d. u.		
12—1 " "	587	" 3·74 "
1—2 " "	745	" 4·84 "
2—3 " "	1307	" 6·73 "
3—4 " "	1243	" 8·07 "
4—5 " "	1178	" 7·65 "
5—6 " "	1306	" 8·48 "

Ebből világosan kiderül ez a törvény: A munkások elfáradásával a balesetek száma rendkívül gyorsan növekszik.

A házi (sitz) ipar terjedésének okai. A német ipari statistika kimutatásai szerint ujabban a háziipar mindnagyobb elterjedésre tesz szert. Ha figyelembe vesszük azt az elkéseredett harczot, melyet a munkások a maguk részéről ezen munkaüzem ellen folytatnak csodálnunk kell e növekedést; de rögtön megértjük, ha meggondoljuk, hogy ujabban a munkásvédtörvények hozatala és főképp ezek erélyesebb keresztülvitele kellemetlen a kizsákmányoláshoz szokot vállalkozóknak. A háziipar védbástyája még a vállalkozónak az állam humanisztikus törekvései ellen. E törvények csak gyárakra és műhelyekre vonatkoznak. A háziiparnál alattomosan hivatkoznak: „az én házam az én váram“ elvére. Mihelyt termelnek a háztartásban, az megszűnt magánháztartás lenni és atalakul műhelylyé. Ez pedig alája tartozik mindannak a rendelkezéseknek, melyeket a munkások anyagi szellemi és erkölcsi érdekében hoztak. Hanem a vállalkozók ragaszkodnak ezen üzem formához, mert itt nem terheli őket sem a világítás, sem a fűtés sem a nagyobb lakbér költsége, betegség- és egyéb biztosítás sem terheli

alkalma van kivonni jövedelmét az adóztatás alól stb. *Sombart* szerint: A házilag üzött nagyipar technikailag tökéletlenebb, mint a kézműipar és a gyár, közgazdaságilag semmi szükséges szerepet nem tölt be, de a veszélyek egész sorát idézi elő, hemzseget számos társadalmi természetű bajtól, fészke a nyomornak és inségnek, a legveszélyesebb alakja a magán kapitalistikus termelési módnak.“

Poéta-sors¹⁾

Bolond poéta voltam
Én teljes életemben,
Nem volt részem sok jóban,
De nem is érdemeltem.

Mig más tett-vett, én addig
Szépekrül álmodoztam,
Az alkalmat, ha kellett,
Használni soh'se tudtam.

Mig rimeket kerestem,
Kik csengnek-bongnak szépen,
A csengő kincs halomra
Gyült másoknak zsebében.

Mig a hazául zengtem
S az éhség elesigazott,
A hon zsirjába, csaknem
Bele fuladtak mások.

Mig bordalokat irtam,
És józanul maradtam,
Mások egy csöpp italt sem
Hagytak a poharamban.

S mig ajkadrul leányka,
Da oltam én epedve,
Ajkadnak első mézét
Azalatt más leszedte.

Luby Sándor.

Különfélék.

? **Az ügy.** Egy német kereskedővel történt. Valami rokonának a látogatására Antwerpenbe utazott s amikor a látogatást elvégezte, a pályaudvarra sietett, hogy hazautazzék. A vonat azonban csak egy félóra múlva indult s hogy addig is ne unatkozzék, leült a vasuti vendéglőben, feketét rendelt és egy újságot olvasgatott. Alig vette észre azt a két fiatal embert, aki a szomszéd asztalnál suttogott, feléje mutatgatott izgatottan. Aztán az egyik fölkel, illedelmesen köszöntötte, melléje ült és titokzatosan, suttogva szólt hozzá:

— Ön is a miatt az ügy miatt van itt, ugy-e?

A kereskedő ráhagyta, hogy:

— Igen.

A fiatal ember elgondolkozott; majd izgatottan kotorászott a zsebében. Aztán újból a kereskedőhöz fordult:

— És okvetetlenül szükséges, hogy ön ott tárgyaljon?

— Okvetetlenül . . .!

— Hm. És semmi esetre sem mondana le a dologról. Jó pénzért sem?

— Jó pénzért . . . Az a körülményektől függ . . .

A fiatal ember közelebb húzta hozzá a székét és bizalmaskodva folytatta:

¹⁾ Poéta: költő.

— Például ötezerért . . . ?

— Oh, az kevés!

— Hát tizezerért?

— Azért sem, hanem tizenötezerért már inkább . . .

Az ifjunak megvillant a szeme és a tenyerébe csapott a németnek

— Topp! Tizenötezer franc! Helyes!

— Ohó — szolt ez — én *forintot* gondoltam! Tizenötezer forint, az harmincezer frank!

— Nem bánom, legyen — szolt a fiatal ember — megfizetjük, de akkor ígérje meg, hogy teljesen lemond az ügyről, semmi lépést nem tesz és megengedi, hogy ellenőrzés kedvéért a vasuti kocsiiig elkísérjük!

— Nagyon szívesen! . . .

Az ifjak elővették a pénztárcájukat, kifizették neki a harmincezer frankot. Aztán beültették a vasuti kupéba, s megvárták, míg elindult a vonat. Aztán vidáman dörzsölték a kezeiket és bementek a városba.

A kereskedő pedig szívarra gyujtott és elnyujtózkodva a kocsiülésem arról kezdett gondolkozni, hogy — miféle *ügy* lehetett az, amiről ő harmincezer frankért lemondott . . .

A napokban beszélte el egy berlini társaságban az esetét és nevetve tette hozzá:

— Bizonyára összetévesztettek valakivel . . . !
Aminthogy ugy is volt.

? **Meglövődött jégfelhők** Alsó-Stájerországban egy szőlőbirtokos a jégfelhőket lövöldözéssel kergeti szét és kísérleteivel — mint az „Időjárás“ írja — máris szép eredményt ért el. A szőlőbirtokos a maga költségén hat lövő-állomást állított föl hat magasan fekvő ponton, körülbelül 2 km-nyi területen. Mindegyik állomás egy faházból áll, amelyben 10 darab nehéz mozsár van fölállítva, kissé távolabb pedig minden házikó mellett egy-egy löporkunyhó. A lövöldözést közeledő zivatarok alkalmával a szomszédos vinczelléreből alakított önkéntes csapat végzi; minden kunyhóban 6 ember van működésben, úgy, hogy 60 mozsárból 120 gram-os löportöltésekkel szakadatlanul lövöldöznek. A hatást a nyár folyamán számosan megfigyelték. Fenyegetőleg tornyosulnak a nehéz zivatarfelhők a Bacher-hegység magaslatai felől, adott jelre az összes állomások egyidejűleg löni kezdenek, mire néhány perc alatt nyugalom áll be az előbb még fenyegetőleg közeledő és gomolygó felhőtömegben; majd mint valami tölesér megnyílik a felhőreteg, a tölesér szélei örvényleni kezdenek, mind nagyobb köröket képezve, mignem az egész felhőképződmény jégeső, sőt zápor nélkül szétoszlik 1896. nyara folyamán 6-szor ismétlődött a dolog és pedig mindig egyforma jó sikerrel; a hatás körülbelül egy mérföldnyire terjedt ki.

Humor.

)(**Ismertető jelek.**

Jenőke (a tó partjánál állva, kérdezi apjától): Mondd csak, papa, ez a hattyu a hattyu-mama, vagy a hattyu-papa?

— Melyik?

— Az a nagy ott jobbra, a melyiknek olyan borzas a tolla és busan lecsüggeszti fejét, és nem szabad neki enni a kiflidarabokból.

— Az bizonyára a papa!

)(**Az utcán.**

Egy ur rálép egy sandaszemű ember lábára, a ki így kiált föl:

— Nézzen oda, a hová lép.

— Maga meg lépjen oda, a hová néz.

)(**A ritka eset.**

— Orvosi prakszisomban ma volt a legritkább esetem.

— Meggyógyítottál valakit?

)(**Alapos magyarázat.**

A tanító ur előtt egy jóképű asszony áll egy pufók képű kis honpolgárral, a kit be akar iratni.

— Mi a neved fiam? — kérdi a tanító a gyerektől.

— Ki ki-kis-Pi-pista, — felel az.

— Hány esztendős vagy?

— Hé-hét.

A tanító azután az asszonyhoz fordul:

— Mindig így hebeg ez a gyerek? — kérdezi tőle.

Az asszony ingatja a fejét s magyaráz:

— Nem a kéremásson, csak akkor hebeg, a mikor beszél.

)(**A viczínálison.** Utas: Miért áll meg a vonat?

Kalauz: Száz lépésnyire innen részeg ember fekszik a sineken.

Utas: Azért csak induljunk tovább... Mig oda érünk, kijózanodik.

Szellemszikrák.

* Nagyon kevés kiváncsi hozzá, hogy büszkének, udvariatlannak és megvetőnek tartanak; de még sokkal kevesebbe kerül, hogy épen e tulajdonságok ellenkezőjeért becsüljenek.

* Ha figyelemmel kíséred azokat az embereket, kik sohasem dicsérnek senkit, mindig és mindenben hibát keresnek, mindenkit kárhoztatnak és senkivel sincsenek megelégedve, reá jössz, hogy bennök van a hiba, ők a kiállhatatlanok, ő velők nem lehet megelégedve senki.

* A barátságban csak úgy lehet messze menni, ha mind a két fél felteszi magában, hogy egymás apró hibáit megbocsátja.

* A gyermekek gögősek — lenézők — indulatosak — önzők — restek — könnyelműek — félénkek — tehetetlenek — hazugok — tettető; könnyen sírnak és nevetnek; örömeikben mértéktelenek

és cseké
rosszat

*

emberel
gozni sz

*

hogym

*

sokat b

szabály.

Er

ember l

A

elhanya

és meg

—

ségben

mennya

az eskü

—

leány r

ölte. S

becsukt

—

egy fod

a bajus

bajusza

kopasz

—

ország

terebél

A leán

nem m

—

kaland

figyele

a mely

és a r

megha

—

pörébe

los ité

—

Gyorg

bolgár

néhán

és csekélységek felett keserü fájdalmat éreznek; a fájdalmat és rosszat nem állhatják, de szeretik elkövetni, mert már emberek.

* Az unalom a restséggel lépett a világba, ezért keresik az emberek az élet, kártyát és haszontalan időtöltéseket. A ki dolgozni szeret, az elég önmagának.

* Az emberek legtöbbszörre életük első felét azzal töltik el, hogy másokat szerencsétlenekké tegyenek.

* Az ember ritkán bánja meg, ha keveset beszél: de ha sokat beszél, gyakran megbánja; régi, elhasznált és közönséges szabály, melyet az egész világ ismer, de senki sem követ.

Érény, tehetség és helyes magaviselet mellett is lehet az ember kiállhatatlan.

A modor teszi, melyet sokan mint igen aprólékos dolgot elhanyagolnak, hogy jól vagy rosszul ítélnék rólad: egy kis figyelem és megelőző udvariasság a bírálatot kedvezőleg változtatja meg.

Világkrónika.

— Az előkelő vőlegény. Braslavitz nevű galicziai községben történt az a mulatságos eset, hogy a vőlegény lemondott a menyasszonyáról, mert a kocsi, a melyet érte küldtek, hogy jöjjön az esküvőre, kissé kopott volt. A násznép bosszusan szétszórt.

— Kegyetlen anya. Calcarban (Spanyolország) egy eselédleány négyszer egymásután szült és mind a négy gyermekét megölte. Szeretője segített neki a gyilkosságokban. Mindkettőjüket becsukták.

— Furcsa szerencsétlenség. Grázban történt, hogy egy fodrász az utcán szivarra gyújtott, a nagy szél a gyufa lángját a bajuszához hajtotta és egy pillanat alatt lángokban állott a bajusza, pofaszakála és a haja. A szerencsétlen tökéletesen megkopaszodott.

— A léghajósné balesete. Majnai Frankfurtban (Németország) egy nő léghajón a magasba szállt. A szél azonban egy terebélyes fához sordorta a léghajót, a hol az hálójával megakadt. A leány ötven láb magasságnyira ég és föld között lebegett, míg nem négy markos legény fölmászott hozzá és lesegítette.

— Az északi sarkon. Andréa, a merész léghajósnak kalandos vállalkozásáról már adtunk hírt. A világ most feszült figyelemmel lesi, hogy mi hír érkezik. Két galambot már elfogtak, a melyeket Andréa az ember kerülte északi sarkon bocsátott utnak és a melyeknek szárnyaira az volt írva, hogy az északi sarkot meghaladta.

— Négyszeres halál. A hódmezővásárhelyi méregkeverők pörében, kihirdették az ítéletet, a melynek eredménye négy halálos ítélet.

— A milliomos végrendelete. Bulgáriában meghalt egy Györgyev Euloghic nevű ember. 8 millió forintnyi vagyonát a bolgár pénzügyminiszterre hagyta, a kinek magának is van egy néhány millióeskája. Így találkoznak a milliók.

— A pokolgépe. Edhem basa volt a most lezajlott török-görög háboruban a törökök parancsnoka. Edhemnek most pokolgépet küldtek, a mely a csomag felbontásánál felrobbant és Edhem basa bal kezét leszakította. Azt hiszik, hogy egy bosszuálló görög küldte a pokolgépet.

— Levágta a fejét. Temesvár közelében Csebra községben az árokban levágott fejjel találták egy odaváló gazdásznak a leányát. A szeretője követte el a rémes gyilkosságot.

— A bosszu. Kentucky-ban, (Észak-Amerika) egy német család házáat bosszúból felgyújtották. A hat tagból álló családnak már csak megszenesedett esontvázát találták meg.

— Öngyilkosság. A budapesti kerepesi-uti temetőben Klein József miskolci 54 éves, kőfaragó mester föbe lőtte magát. A nagy nyomoruság vitte a kétségbeesett tetre.

— Az uri gyikos. Filippolis nevű bolgár városban napok óta tárgyalják Bojcev kapitánynak, a bolgár fejedelem asszony kegyenczenek és Novalics szófiai rendőrfőnöknek a bűnügyét. A nyomorultak Szimon Anna magvar énekesnőt, a ki szeretője volt Bojcevnek, kegyetlenül meggyilkolták, hogy megszabaduljanak tőle. A tárgyalás olyan dolgokat hoz napfényre, a melyek épenséggel nem válnak a bolgár fejedelem dicsőségére.

— Halálos foghuzás. Boroszlóban (Németország) egy 24 éves fiatal asszony fogat huzatott. A fogorvos, hogy fájdalmát enyhítse, elaltatta. E közben meghalt a szegény asszony.

— Számozott gyerekkocsik. Hamburgban (Németország) a rendőri bölcsesség kisütötte, hogy a gyerekkocsikat is számokkal kell ellátni, akár a fiakkereket. Minden csecsemő mellett ott fityeg most egy szám is.

— A réműlet. Rómában egy kétemeletes házban jelentéktelen tűz ütött ki. A mikor az ugyanabban a házban lakó háziur ezt megtudta, annyira megrémült, hogy a második emeletről leugrott. Példáját követték neje, két fia és kis leánya. Mind a négyen életveszélyesen megsebesültek.

— A féltékenység. Rudolfsheimban (Bécs) egy mázoló féltékenységből megölte a feleségét és aztán öngyikos lett.

— Veszedelmes hőség. Délamerikában a hőség olyan nagy, hogy sok ember és állat az utcán holtan estek össze. Különösen a szegény katonák szenvedtek sokat. Egy hadgyakorlat alkalmából öt katona holtan dőlt ki a sorból. — Steiermarkban (Ausztia) három ember a nagy hőség miatt megőrült.

— A hangja miatt. Rómában egy énekesnő megmérgezte magát, mert elvesztette a hangját.

— A királyné szivarjai. Viktoria angol királynőnek a legfinomabb havannaszivarokat készítik, a melyeknek ára darabonként két forint. A szivarokat a királynő udvaroncjai közt osztja szét. Nekünk sokszor egy hosszú-szivar is jól esnék!

A gab

B

F

Á

Z

T

I

I

J.

hetjük

mert a
halála
tozikzatos
üsse

érdek

valam

igény
azutá

füzet

jük e
elleneEgyo
nem
ha n
marc

Ren

hog

Gazdaság.

A gabonaneműek mult heti árát a következő táblázat mutatja:

Gabonanem	Sulya amelyből 100 liter	Gabonaár készpénzben mtrm.-ként	
	kgr.		
Buza bántási	77-81	9 frt 65 krtól	10 frt 80 krig
„ tiszavidéki	77-81	10 „ 10 „	10 „ 55 „
„ pestvidéki	77-81	10 „ 05 „	10 „ 50 „
„ fehérmegyei	77-81	10 „ 05 „	10 „ 50 „
„ bácskai	77-81	10 „ 15 „	10 „ 60 „
Rozs I. rendű	76-78	7 „ 35 „	7 „ 55 „
„ II. „	76-—	7 „ 38 „	7 „ 40 „
Árpa takarm.	70-72	5 „ — „	5 „ 35 „
„ égetni való	—	— „ — „	— „ — „
„ sörfőzésre	60-62	— „ — „	— „ — „
Zab, uj	62-64	5 „ 55 „	6 „ 15 „
Tengeri bánt. O.	—	4 „ 35 „	4 „ 40 „
„ máshonnét	—	4 „ 25 „	4 „ 30 „
Repezekáposzta	—	12 „ 50 „	12 „ 75 „
Köles	—	4 „ 10 „	4 „ 50 „

Szerkesztői üzenetek.

- J. János Budapest.** Köszönjük, alkalmmilag tessék beküldeni.
- D. Sándor Budapest.** A költemény szép, de mert politizál nem közölhetjük.
- L. Jenő Budapest.** A költemény alkalmmilag felhasználjuk.
- M. János Budapest.** Okos ember nem ad a társasági törvényekre sommit, mert azok legnagyobb részt előítéletek. Törvényes házasságot a férfi felesége halála után bármikor köthet. A halott iránt való kegyeletnek azonban tartozik egy férj annyit, hogy legalább egy fél esztendeig gyászolja.
- F. Ferencz Zenta.** Miért nem ad életjelt?
- K. Lajos H.-M.-Vásárhely.** Tizennégy napi felmondás kötelező. Gyalázatos cselédtörvényünk megadja a házi fenytékre a jogot. De ha megüti, üsse nyugodtan vissza.
- M. Géza Szent-Iván.** Illetékes helyen eljártunk. Reméljük, hogy az ön érdekében fogják elintézni.
- B. Rudolf Bécs.** Semmi összeköttetésben azzal az urral nem állunk.
- L. Bernát Salgó-Tarján.** Jól tudja. Azt a titkos rendeletet felolvasták valamennyi század előtt. Bizony a szocialistáktól már a hadsereg is fél.
- I. János Orsova.** Köszönjük a szíves meghívást, de aligha vesszük igénybe, mert nem volna értelme. Előbb teremtsenek mozgalmat, majd azután.
- B. Jenő Késmárk.** Üdvözet. Szívesen köszönjük fáradozását. A kért füzeteket elküldtük.
- K. Manó Eperjes.** Intézkedtünk.
- K. Sándor Balassa-Gyarmat.** A fegyenczmunkát más szempontból ítéljük el, de megegyezünk abban, hogy a kisiparosok méltán panaszkodnak ellene. Erről különben a N-r. cikkezn fog.
- B. Dániel Baja.** A tudósítást illetékes helyen átadtuk.
- B. Jenő Budapest.** Szerkesztőnket délelőttönként odahaza találhatja.
- L. Farkas Bécs.** Németország részére negyedévre 1 forint 34 kr. Egyet sem ajánlunk. Valamennyi hitvány, megvesztegethető és népbütítő; nem is lesz ez másképp, a míg a proletároknak nem lesz napilapjuk. De, ha már olvasni akar magyar napilapot, miután egy kaptafán indul mind, maradjon a jelzett régi lapjánál. Üdvözet.
- B. István Bécs.** Megkaptuk, köszönjük. A N-a dolgában intézkedtünk. Rendben lesz. A 13. számot újra küldtük.
- Sz. Imre Halas.** Bátorító szavai jól estek. Köszönjük.
- F. József Baja.** A két előfizetés Rendben van. Büszkék vagyunk rá, hogy szeretik és várva-várják lapunkat. Üdvözet.

Betűrejtvény.

a	a	a	lom.
a	a	a	

A helyesen megfejtők közt első jutalom gyanánt: „A kereszténység és a szocializmus“, második jutalom gyanánt egy humoros magánjelenetet sorsolunk ki.

A megfejtést, valamint a helyesen megfejtők névsorát a Népolvasótár 16. számában hozzuk.

Megfejtési határidő augusztus 6-a.

A Népolvasótár 12. számában közölt betűtalány megfejtése:

Pártértekezéslet.

Az első jutalmat, egy humoros magánjelenetet tartalmazó könyvecskét nyerte: Jakab János VIII. Kender-u. 33. ajtó 6.

A második jutalmat „Anarchizmus és szocializmus“ című művecskét, nyerte Guttman József Arad, Muzslay Géza fodrász urnál, Hunyady-u. 2. sz.

A harmadik jutalmat, a jó tanácsot minden megfejtő személyesen átveheti.

Helyesen fejtették meg a következők: Budapestről: Petra József, Schnadenberger Ferencz, Fischer Gyula, Jakab János, Cziblik Adolf, Lausch Béla, Kelemen Sándor, Kende Bertalan, Mérey Gizella, Kun Adolf, Mészáros Olga, Tömő Antal, Rosenfeld Márton, Korom Géza, Szőke János, Dávid István.

Vidékről: Szeles József Baróth, Csik Pál Szentés, Korbély Anna Csorna, Király János Monor, Orbán Pál Rákos-Csaba, Zöld Béla Eperjes, Kondor Jónás Albert-Irsa, Késes József Gyöngyös, Grünfeld Géza Vác, Szekeres István Bács-Szt-Tamás, Valentovics András Czegléd.

